

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERADT

Utkommer hvarje Söndag.

Pris för helt år 4 Rdr. 8^{co}

Enkla. N^o.

säljas
icke.

SÖNDAGS MAGASIN.

N°. 12

Gotheborg. Söndag d. 17 Juni 1849

2 Qvar.

En lifhet.

(Forts. fr. föreg. Nr.)

Venedig d. 27 Sept. 1829.

Till Madam Caseneuve i Nimes.

"Min goda moder!

u yrkar på, att jag skall meddela dig underrättelse om mitt hjertas tillstånd, beklagar dig öfver min tyglåtenhet, och jag finner mig i en pinsam förlägenhet emellan dina af ömhet ingifna frågor och den tyglad, som jag sjelf pålagt mig. Jag kan ej förebära något klagomål emot min man. Himlen beware mig dertfore! Han är den bästa, den ärligaste man i werlden. Dock, ditt moderhjerter är ej så estergifwit emot honom

Men hwad kan jag säga dig! I det nya lif, hwaruti jag inträdt genom mitt giftermål, förekomma så sällsamma, så oförklarliga ting. Ingen annan grund än kärleken har bestämt Lord Dudley att gifva sig med mig. Ett wåldt swalg följde öf; dock will han öfwerstiga detta. Ej wet jag hwad som föregår uti hans själ. Men hans uppsörande, hans språk äro ej en makes. Han behandlar mig med en höflig men kall wålwilja; knappast utbyter han då och då ett ord med mig. . . . ty det ljuswa, förtroliga samtaleet synes ho-

nem vara en verklig börda. Alltid återhållsam undertrycker han till och med, men alltid under de artigaste sermer, hvarje känsla af ömhet, som min tillvaro kan ingiwa honom. Han har bedt mig, att efter dagen för vår afresa antaga namnet Evelina, ett namn som han företrädeswis gerna här. Du kan tänka dig, att jag ej länge dröjde att bringa honom detta offer. Nu lysselstater han sig ofta med helt obetydliga småsaker. Så har han t. ex. förefriswit färgen och snitten på mina kläder, emedan han på detta sätt gerna wille erinras om sitt hem. Jag har lydt hans begäran och i sanning, jag försträcktes öfwer mig sjelf, så brittiskt såg jag ut. Till och med mina mustfshöden på Pianot har han sjelf utwalt, och ofta tillbringar han hela aftnar hos mig, hör uppmärksamt på mig, men står plöfligt upp och lemnar kammaren. Då ser jag honom ofta ej förr än följande morgon; wi bebo våra färsksta rum i de aflägsnaste delarne af ett verhördt stort palats. Det är en ensamhet för två. I går hade jag kausse med mer inspiration än wanligt, spelat en skotf melodi, full af swärmodigt uttryck. Edgar hade öhört mig med största uppmärksamhet. Aldrig har jag sett honom så rörd. . . . Just desamma, sade han sakta för sig, samma behag, samma inspiration. . . . Är då lifwet ewigt? När jag slutat, tog han mina händer, tryckte dem till sitt hjerta och utropade: O my dear Evelina. Men genast drog han sig tillbaka, såsom hade han blögt öfwer detta drag af ömhet, och aflägsnade sig.

Min gemål synes bekämpa tillgiswenheten för mig och hafwa pålagt sig den lag, att vara mig ingenting mer än en uppmärksam wän. Ack då jag wet honom vara så sorgsen, huru gerna tröstade jag honom ej i hans själsledande, hwilket är så mycket större, som det är inbilladt. Dock, huru stor den följån må vara, som lord Dubley ådagalägger emot mig, skall jag lifwöl blifwa honom en uppoffrande, örfam maka. D kunde jag genom tålmed och sjelfförstafelse winna detta äbla hjerta och för alltid ifrån desamma aflägsna all smärta!

Leif wäl, goda moder. Du skall wäl beklaga mig, men haf medlidande med Edgar.

Din lybida dotter,
Marie — Evelina.

4.

Marie hade ej öfwerdrifwit. Kausse hade hon ej ens gått till sanningens yttersta gränfor. Det war utan twifwel spleen, som gnagde Edgars hjerta, och den elycklige syntes finna behag i sitt bekymmer. Om man bedömde honom efter hans beständiga drömerier, efter den ofta förekommande bristen och sammanhanget i hans tal, så hade man funnat tro, att han stod i beröring med en hemlighetsfull, öfynlig werld, såsom somnambulerna med sin drömwärld. Ingen förnöjelse, ingen förströelse hade för honom något värde. På sin hustrus begäran hade han

hyrt en loge på Femece-theatern, men skådespelet war honom helt och hållet lifgiltigt. Han stödde sig mot wäggen i logen, kastade ej en gång en blick åt scenen, hörde och såg ingenting annat än Marie, som han öfphörtigt betraktade, och som satt der ej mindre tankfull än hennes make. Trots englarenheten i hennes själ, sade dock en wis instinkt henne, att hon mer hade en broder än en gemål. Ett obestämdt behof af ömhet, af hjertats utgjulelse gjorde sig hos henne gällande. Hon kom på den grymma förmödan, att någon rival gjorde henne rangen stridig i Edgars hjerta, och hennes swärmod öfvergick ändtligen i djupt bekymmer.

För äbla själar är en sådan tanke det fruktanswärdaste qual. Att hafwa utan begränsning lemnat sig åt ett älsfadt wäfen och att sedan tänka, att desamma eguar sin hyllning åt en tredje och blott med afseende på pligt och artighet wisar ett sten af tillgiswenhet — det är en gruslig erfarenhet.

Så hade Lord Edgar och hans fru hwardera sin tanka, som de ömjesidigt ej wille meddela och som öandligt plågade dem. Marie wäntade blott på tillfälle att förklara sig öfwer sin misstänka.

En afton kom han tidigare från operan än wanligt, efter att hafwa varit ensam der. Hon drefs af behof att utforska sin mans hemlighet, ett behof, som bemäktigar sig alla swartsjuka naturer och twilagar dem att nedtiga under deras wärdighet. Ett ljus brände ännu i Lordens arbetsrum. Marie smög, ej utan hästigt sinnesoro, in i kabinettet och gjorde detta så tytt, att hon stod bakom Dubley, utan att han märkte henne. Edgar satt framför ett rundt bord, på hwilket han stödde armbogen. Framför honom låg en miniaturbild innesattad i en med diamanter försedd ram. Antingen han nu helt och hållet fördjupat sig i betraktandet af denna lilla bild, eller att han satt försjunken i ensamhetens stillhet — neg af, han satt ördlig. Marie kunde derföre så mycket lugnare nalkas honom. — Jag har sålunda ej bedragit mig, tänkte hon. Der har han verkligt bilden af min rival i handen, bilden af den, som från mig stulit hans hjerta. Dock jag måste åtminstone se henne.

Den unga frun hade under sådana tankar framstredit ända till kändstolen, på hwilken Dubley satt. Hon lutade sig öfwer hans rygg och såg sin egen bild.

Edgar waktade upp wid det roy, som undföll Marie i det ögonblick hon såg att hon bedragit sig. Den öförmödade anblicken af frun syntes hos honom frambringa en fruktanswärd werkan af själsångest och försträckelse. I ena handen höll han framspättigt porträttet, under det han med den andra gaf ett tecken som antydde, att frun skulle aflägsna sig. Han utropade:

— Swad will du Evelina? Will du förefasta mig att jag

brutit min ed. Förlåt mig, förlåt mig! Jag har aldrig älskat någon annan och skall ej eller någonsin göra det.

— Min wän, svara Marie med mild och röd stämma, ni måste förlåta min orättwisa. Lugna er, det är ju er Marie, som talar med er.

— Nej, nej! Ingen Marie!

— Er Evelina då, om ni förebrager detta namn. Dock, jag ber eder, blika ej så fruktansvärdt på mig. Det örear mig, min dyre Edgar, och jag älskar er så oändligt.

— Svarföre älskar ni mig, frågade Lorden häftigt.

— Svarföre skulle jag ej älska er, ni synes mig så ohycklig.

— Det är sannt, jag lider, jag lider grusligt.

— Öppna för mig ert hjerta. Jag är visst ej öwändig edert förtroende, ty äfwen jag lider.

— Ni? frågade Edgar med synbart utrefse.

— Ja, emedan jag ser, att ni ej älskar mig.

Marie hade ej kunnat uttala de sista orden, utan att tårar ne runno derwid. Hon föll på sina knän framför Lorden och war nära att falla i wänmagt, så häftig war hennes smärta. Denna rörelse, hennes ställning, de swarta, uypfösta lockarne, som föllo ned öfwer skulderna, hennes blottade armars beundransvärda former, allt förenade sig, att i detta ögonblick göra Marie till den skönaste warelse i werlden. Hon måste hafwa gjort detta intryck äfwen på Edgar, ty han kunde ej wända sin blid ifrån henne. Han böjde sig ner, för att trycka henne till sitt hjerta. Men hon darvade häftigt, när han blott lätt berörde henne; han steg då plötsligt upp, bad Marie lugna sig och försäkrade henne om sin tillgifwenhet, sin wänskap. Härför ringde han på hennes kammarfruar och aflägenade sig, då dese inkommo och syfselfatte sig med sin fära herrfarinna.

Några minuter sednare utstjöt en gondol från palatset. Den bar Edgar, som tillbragte hela denna natt på lagunerna, dessa så efterföfka promenadplatser för melanfolkiga, älskande, diktande och sjuka själar.

(Slut härnäst.)

Ett besök på ön Allu Fatu i Söderhafwet.

En mängd piroguer förde kokosnöter till vårt fartyg. På stranden flodo en mängd wilbar, bewäpnade med slänger och kestsprjut, och syntes rådslå om ett anfall på oss. Dock tog man det frebligaste partiet. De kommo emot oss med palmquistar, såsom fredens symbol, och gåfwo genom tecken till känna, att de wille bese fartyget, om wi wille ställa giflan. Wi gingo in derpå, utlemnade tre af vår besättning och quarthöllo sex af dem. På båda sidor öfwades ädel gästfrihet.

Konungen sjelf war bland dem som kom ombord. Han wi-

sade oss utmärkta artighetsbetygelser. Detta tillgick så, att han betäckte ansigtet med båda händerna och bugade sig ned till jorden, i hwilken ställning han förblef en quartst timma. Sedan uppsteg han efter att hafwa lysat oss alla på fötterna. En af konungens swit, troligen hans första minister, lade benen öfwer hufwudet och rullade sålunda några hwar öfwer bäcke.

Konungen fick se en skjorta och blef mycket begärlig efter densamma. När kapten gjorde honom deraf en skänk. Konungen använde den på ett eget sätt. Han afflet ärmarne och gjorde deraf ett slags turban. Den öfriga delen tog han på sig, hwilket han wäl behöfde, ty han hade hittills presenterat sig helt och hållet naken. Till återskänk för skjortan sticade konungen oss sedermera 16 swin, hwilka woro särdeles wälfödda, då wi hade brist på prowiant.

Wi hödo majestätet på en europeisk frukost. Men wårt smör och bröd smakade honom ej. I des ställe befalte han sitt underhafwande folk att ur hafwet uppbraga fiskar, hwilket lyckades öfwer all förwäntan. Detta war mera enligt hans majestäts smak. Med den wildeste appetit slukade han fisken, sådan den kom utur waktuet, med själl, umåte och allt. Han förtärde på detta sätt ej mindre än 4 à 5 fiskar inom några minuter.

Då wi gingo i land, bemöttes wi med den högsta gästfrihet. Man anrättade griskäse. Detta tillgick sålunda: En gris ställdes; sedan mau öppnat buken och uttagit inelshworna, lades djuret öfwer en eldstad och inuti densamma placrades några glödgade stenar. Då denna steknidgprocess fortsats en half timma, lades grisfen för majestätets fötter. Han tog den på hufwudet och nedlade den för oss. Wi måste wara så oartiga att betrakta hela anrättningen med affsy. Stefen war nämligen halfrå, blodig och smutsig. — Nu ädligare war anrättningen af en dryck, som hos wilbarne på denna ö har ett särdeles stort wärde. Hela sällskapet tog stora buskar af ett slags gulröd rot och tuggade dessa en god stund. Då detta war gjort, utspottades alltfammans i ett far och derpå gjöts en quantitet watten. Nu uppsteg en wilde i faret och trampade den ädla musten. Det dröjde ej länge innan drycken war färdig. Man höd oss wår bestärda del, men våra europeiska magar wågade ej på försöket att begagna sig af andudet.

Jugenting gjorde dem så mycket glädje, som när våra musikanter spelade upp ett stycke. De började heppa och springa som om de varit besatta, gjorde höga språng i lusten och satte sig med samma fart på marken.

Jag har ej vågen sin förut kunna tänka mig ett folk så fritt från all känsla och blygsamhet. I alla möjliga hänseenden wore mämnerna och kvinnorna ögenerade, till och med i konungens närmasse granskap.

När wi lemnade dem, gåfwo wi dem skänker. Konungen fick en knif, hans son ett borrh, hwardera af switen en spif. Drottningen fick en svegel, hwaröfwer hon ej litet förtjustes. Såsom återskänk erhöil vår kapten konungens fröna. Denna war af något slags haln, inklädad med pappesjöfdrar.

Walakiska mansdräkter.

Walakiska kvinnodräkter.

Bilder från Wallakiet

Wid det wigt, som för närvarande trågan om nationaliteternas utbreddhällande i Europa uppnått, skall det wilst ej wara utan intresse för våra läsare, om wi i dag framställa för dem några bilder från ett europeiskt land, som förr eller sednare skall utvecklats i dessa frågor och som erbjuder många anmärkningsvärda sidor.

Detta är Walakiet, denna emellan Donau, Moskan och Siebenbürgen belägna osmaniska, medelbara provinser, ett ytterst reukbart land af 1200 quadratmil och två millioner inwonare.

Walakiet utgjorde wid Romarnes tid en del af Dacien, erhöll i 12 och 13 århundradet sin egna, af Byzanz afhängiga furstar, som efter bysantiska rikets förfall flöto sig, än till Un-

gern, än till Polen, efter som hwardera af dessa riken hade en glänfande period, och blef slutligen skattskuldigt under Osmanerna. Dessa lemnade dock 1460 provinzen — alldelesund den friwiligt underkastat sig sina egna furstar, Hofsoborer och sin egen författning, obehindrad utöfning af deras gudstjenst. Ingen Turck skulle få beträda deras jord. Detta fördrag består ännu i flera punkter. Smellertid ryckte Turkarne redan i 16 århundradet sätningarne wid Donau till sig, bestraffade små uppror med förhöjande af tributen, togo, sedan de slåvat den sista walda Woiwoden, furst Brankowan 1744 till Konstantinopel och der låtit arättla honom tillika med fyra barn, walräkten från Walakerna och utnämnde deras furstar ej mera utaf infödingar, utan af gre-

En infall af gråshoppor.

En egyptisk gråshoppa.

fiska familjer. Men denna lika inbrägtiga som farliga wårdbighet warade sällan längre än sex år, och blott allt för ofta pliktade dess innehafware för sin äregtrighet med lifwet. I 18 århundradet afrättades ej mindre än 8 furstar i Balakiet. Blott genom bestickning erhöåll hospodaren denna wårdbighet, och genom samma medel sökte han håålla sig deruti. Med fulder tilltrådde han wanligtvis stt höga embete och sökte sedan att medelst oerhörda utpresningar håålla sig skadelös och att rigta sig. Han herrskade oinfränkt i sin prowins, och porten fördröde tungenting annat än regelbunden öfwerfändning af den årliga tributen, som war 300,000 lejonbaler, utom de årliga skänker, som han måste gifwa för bekräftande af sin serman. Wid sidan af honom stod en divan eller en senot af 12 af de förnämsta innewånarne, hvilka dock alldeles ej hade någon magt. Den enda turkiska embetsmannen wid hospodarens hof war Divan Effendi eller sekreteraren, egentligen Portens spion. Efter Grefernas uppror, hwilket först utbrutit i furstendömet Balakiet, har ej Porten kunnat anförtro förvaltningen af Balakiet åt någon Gref, och sedan freden i Adrianopel 1829 stöå Bojarerna utur sin midt utnämna Hospodaren för lifstiden. Han regerade under rykt bekäådd och turkisk öfwerhöghet.

Innewånarne, till första delen afkomlingar af en romersk koloni, som Trajanus år 107 fickade till dessa länder, äro till första delen Blacker, Balaker och Sigenare. Dessa, de ursprungliga innewånarne, äro dels Albaner eller Albaner (afkomlingar af de gamla Illyrierna.)

telso blandade med Dacier, Mäster, Bulgarer, Slawer, Götter och Romare, som ännu falla sig så. De sönderfalla i Bojare, eller adelsmän, hvilka äro fria från utskylde, i besittning af alla embeten, rika, men högst råa och okunniga, och Numens, folket eller bönderna, hvilka, ehuru personligt fria, förtryckas af Bojarena och regeringen på det fruktansvärda. Intet under då, om benden derigenom blifwer lat och lfsuöjd, om landbruket försummas, knappast ett spår finnes till industri och landet är förödt. Tschinganehs eller Zigenarne utgöra den olyckligaste och mest förfärlade släkten. De äro här, liksom i alla länder, dit de invandrat, till största delen lifegna. Walakernas språk är en produkt af deras munarts sammanblandning med lingua barbarica rustica. I sin semmarbrägt lifna de helt och hållet sina förfäder under den romerska tiden, sådana som de äro afbildade på Trajans stöd i Rom. De utgöra en förderfwad folkmasa, som utmärker sig genom medfödd wilthet, håg för tröghet, wällust och brist på känsla. Bergsboerna, som hafwa rätt att bära waven, kallas Pandurer. Samtliga innewånarnes religion är den grekiska.

Walakiets klimat är suudt, ehuru der om sommaren är o: drägligt warmt, om wintren ganska strängt. Jorden är blott torftigt odlad. Innewånarne föredraga boskapskötsel för det beswärliga åkerbruket. Dock selas der ej mais, hafra, hirs och de hertligaste trädfrukter wära der i mängd utom någon ans. Winet är förträffligt. Meloner, gurkor, furbiser utgöra en huswudnaring för folket. De präktigaste betesmarker underhålla o: taliga hästar, som till största delen nywära i halit wildt tillstånd, hornbestap, får, getter och swin i stor mängd. Äswen bifkötteln är mycket wydriswen. De stönaste stegar lemna wed i öfwerstöb, wildt och några rosbjur, såsom björnar och wargar. Jagenstades äro näktergalar allmänna. På bergsfall finnes ett omätligt förråd. Äswen fås salpeter i mängd. På de gräsrika slätterna och örtrika höjberna beta talrika hjerdar. Derifrån den betydliga handelen med boskap af alla slag. Fiskeriet lemna stor, karp, gäddor och föreller. Mineralriket är rikt försedt med guld och silfwer, som dock ingen utnyttar. Öfwerhuswud hör Walakiet till ett af de rikaste af jordens länder; skada blott att des innewånare ej äro nog industriela.

En landsplåga för dessa länder är gräshepporna. Sj förswinna tio år, utan att denna gissel swängas öfwer landet. Ett fruktansvärdt larm förkunnar dem genast på afstånd, och om ej owäsen, fri och roj begynnar nog tidigt, och de derigenom afskräckas, så slå de ner och förtära hela årets skörd.

Gräsheppan, som är en gång till så stor, som den hos oss inhemska, kommer ifrån Ästens ödemarker. Då den förhärjat en sträcka, wandrar den till en annan. Dock wisar hon sig efter biblens berättelse och de gamla skriftställarnes intyg blott i

wisa trakter och himmelsstreck. Det förefom t. ex. högst sällan eller kanske aldrig, att den anfällde förödelse i Westerlandet och nordliga Europa. Blott wid koleratiden 1831 såg man den först wid Östersjön och Weichsels stränder. På des långa wingar ser man tecken, som äro fullkomligt lika hebreiska boskapswaver. Af denna anledning kan förklarats huru gräsheppornas framträdande står i sammanhang med judiska traditionerna i gamla testamentet.

Desa farliga insekter, en försträcke för alla innewånare i den trakt, der de wisa sig, företaga sin flykt i så ofantliga massor, att då de slå ned, de ofta betäcka marken $1\frac{1}{2}$ fot högt. De största träd böja sig eller afbrutas under denna wigt, innan ännu ett blad är af dem uppatet. Besömmert är det, att man i deras rader ofta ser den röda Keltasten, en i Europa ytterst sällsynt fogel, som ej wisar sig utom dem och i luften håller med dem en mordisk kamp på lif och död. Ornithologerna påstå, att den denna fogel egna rosenröda färg härrör från dessa pinande insekters lätta blod. Ofta falla gräshepporna sina ägg på steyvorna, och så åter är den otroliga ögonblickliga förofnungen, att man ända tills nu ej funnat utsondera något medel att förhindra detta. Floder, som äro mera än $1\frac{1}{2}$ mil breda, äro ej i stånd att uppehålla ungarnees tåg. Dastadt de äro alldeles utan wingar, finna de dock medel, att hänga sig fast wid hwarandra och bilda på flodens yta ett slags svart, stånande flotte, som oastadt alla menstliga bemödanden, flyter mot andra stranden. De äro, såsom skriften säger, ett Guds finger, som ingenting uppehåller, ingenting hindrar, då straffet inbryter öfwer ett land. Desa förhärjningar af gräsheppor och tidtals inträffande jorbhäfningar äro de enda plågor, som de moldau—walakiska furstendömena äro underkastade.

Morraspelet

Detta gamla italienska spel spelas sålunda. Twå personer ställa sig midtemot hwarandra och i samma ögonblick utsträcker en hwar af dem den högra handen, i det han håller upp några fingrar. Sålunda, om Hans utsträcker tre och Peter fyra fingrar och Hans t. ex. skulle utrova 7, men Peter 8 eller ett annat o: riktigt tal, så hade Hans wunnit en point. Om båda träffa det riktigt talet, så går det om För den omwigde kan detta anses såsom ett barsligt och lätt spel; men swärigheten är mycket större, än hwad man skulle tro, om man ej förut sett det, och segren beror ej så mycket af slumpen, som af en snabb blick. Swarje spelare känner det antal af fingrar, som han sjelf utsträcker; han måste då försöka att utspana antalet af motståndarens. Men medspelarens rörelser äroliska som hans snabba som

blirten, och så fort man ser motståndarens hand, måste man utropa summan. Detta spel omtalas redan af de gamla romerska skriftställarne under namn af micare digitis, hvilket uttyder fingrarnes blirtsuabba rörelser. Än äro fingrarna öppna, än slutna; än är handen i luften, än åter unvid höften; fast följer på fast och rop på rop så snabbt musflorna kunna röra sig och tungan tala. När wi första gången sågo detta spel, wero wi förwånade öfwer denna snabbhet, öfwer spelarnes högljudda röster och passionerade uttryck; oaktadt insatsen war ganska obetydlig. Deras ögen blitrade, deras röster tonade såsom två stora pistoler, som affyras på en gång, och det war knappast möjligt för wårt emanda öga och öra, att se antalet af de öppnade fingrarne, eller att utskilja, hvem som utropade det ena eller andra talet. Men två personer, hvilka woro anställda såsom skiljedomare och som wero lika intresserade som spelarne, syntes kunna ganska wäl utskilja detta allt. När det första spelet war afgjerdt, hwilket skedde inom några sekunder, spelades med stegrad listighet, och allt mer och mer upplodade fortfero de att utsträcka sina händer och fingrar och att ropat talen: quattro! sei! otto! cinque! nove! o. s. w., tills de woro fullkomligt hefa och deras armar så utmattade, att de ej kunde fortsätta rörelsen. Om en vinner en point, i det han utropar det rigtige talet, markerar han detta, i det han utsträcker ett finger af den wänstra handen, som wanligtwis hålles öfwer skuldran. Fem point utgöra partiet, och då tummen och alla fingrarne på wänstra handen äro öppna, gör segraren en kapriole och utropar: fallo, guadagnato, eller: ho vinto (jag har segrat). Öfta hafwa wi sett den besegrade såsom i raseri bita sig i högra handens fingrar, tills blod utgått. Detta bitande i fingrarne är i Italien så wanligt, att wi en gång på ett torg i Neapel hörde en kapucinermunk predika mot lasten att bita sig i fingrarne, hvilket han betecknade såsom hedniskt och saracensiskt. Stundom spelas merra med tio points.

Det wärsta med merraspellet är, att det öfta för till häftiga träter. Oaktadt den undransvärda skarpblicken i deras dunkla, swarta ögon, äro öfta spelarne så wäl som skiljedomarne owisa på sin sak och en grym strid följer i afseende på antalet af de utsträckta blirtsuabba fingrarne. Öfta weta de till och med ej, em det war rösten af Hans eller Peter, som utropade det rigtiga talet. I sådana stridigheter dragas öfta knifwarne, och derföre har man försökt att förbjuda detta spel. Dessa försök hafwa strandat mot Romarnes förärle för detta nöje, hymerligast mot Trasteverini, dessa råa och oroliga huswuden, som bo på andra sidan af Tibern. De berömdaste merraspelare äro lazzaronerna i Neapel och det sämre folket i staderna i Terra di Lavoro. I denna sedrens mest solbelysta del gifwes det ingen fest, ingen årsmarknad eller helgedag, då man ej spelar merra om win, nötter, meloner och dylikt, och i dessa talrika folksamlin-

gar genljubar luften af spelarnes ställande röster. Man kan ej tänka sig denna förwirring, och detta larm, om man ej sett Festa della Madonna, dell Arco eller di Pie di Gratto eller någon annan neapolitanisk fest. Neapolitanarne öfwerträffa hwarje annat folk i högljudhet, och aldrig äro de mera störmående, än wid sina spel. Om träter och oenighet öfta upphä, då blott ett par spela merra, så kan man lätt tänka sig, att sådana ej uteblifwa wid dessa fester. En gång redo wi till staden Terra dell' Annunziata, som ligger wid hafwet wid foteu af Vesuwins, ej långt ifrån Pompej. Det war en stön sommarafstön, wi hörde blott det wilbaste str; många knifwar blitrade i luften och karlarne sprungo fram och tillbaka i största rörelse, swärjande med neapolitanisk häftighet. Afwen quinnorna skref, afrefwo håret eller beto sig i fingrarne. Det såg ut, som om Masaniello, denna underbara stiftare, åter inträdde i lifwet, för att göra en ny revolution. Snart erjoro wi, att allt detta larm och alla dessa dragna knifwar förefommo med anledning af ett bestridt merraspel. Mera genom hustrurnas tårar och böner än genom polisens werksamhet upphörde fiendtligheterna. Men denna önsade omsändighet inträdde ej utan blodsutgjutelse. Detta är merraspellets tragiska sida.

Spelet är och öfta nog rikt på komiska scener och gifwer den lugna betraktaren förträffligt tillfälle, att studera uttryck och gestikulation. Under den stöna sommartiden kommer man em afstönen icke till någon gata eller gränd af den lägre delen af Neapel, utan att höra spelarnes str. Det har först lyckats den närvarande konungen, att åtminstone i huswadsstaden inskränka spelarseriet.

ETT PERUANSKT TRÄD-PIGGSWIN.

Wi känna, efter Oken, tre särskillta slag piggswin, som nästan uteslutande lefwa i träd, nemligen det bruna, gula och det canadiska. Samtliga finnas blott i nya werlden, och utmärka sig företredewis för en i proportion till hela freppen lång swans. De höra, såsom bekant är, till guagarnes klaf och bilde, kaupse med undantag af de flygande Skorrarne, den underbaraste företeelsen bland dem. De äro i allmänhet tröga och högt maktiga djur, med sorgset, apatiskt lynne, och afgalliga som allt, wifande tillbaka för owanliga föremål och hastigt förtolösa för smärtsamma intyck. Detta märkwärldiga slagte är ej taladt på indidivider, som till största delen uppehålla sig i träd, hwarlafs löf de afbeta. Aldre forskares påstående, att de äro i stånd att affjunta

Ett Peruanskt Träd-piggsvin. ($\frac{2}{3}$ af naturlig storlek.)

Några N:o utgifves den 24 Juni 1849, N:o 7 f. m.

ina taggar på människor och djur, måste anses såsom en saga, så snart det ändock är, att då de upprepa piggarne, de lätt förlora en och annan till den efterföljande fienden. Genom de ämnas hastigare rörelse händer det, att naturvilsen djupare inborras.

Den andra af de anförda arterna är utbredd i Brasilien och Paraguay och anføres under namnet Sphiggurus. Naturforskaren Azara betraktade en längre tid några exemplar, som han funnit i Paraguay, af hvilka det ena ej drack på ett helt år. Dagligen giugo de två gånger efter sin föda, som bestod af blommor, frukter, gräs, löf och pilträb. Sittande på bakfötterna förtärde de den i små quantiteter. De slätra lätt och säkert. En gång anlända till en vassande plats, blifva de ofta sittande såsom bildstoder, ej sällan hela fyratioåtta timmarne.

En af Oken ännu ej känd underart är den tvåfärgade Sphiggurus, som träffas, ehuru ytterst sällan, i Peru. Ett noga afbildadt exemplar af en sådan underlig kamrat upplästes af några nya resande i urskogarne i Tullumayo, der det ihjälslogs af en Indian i det ögonblick, då de samma sprang från sin håla, för att slätra upp i ett träd.

Djuret är 2 fot och 1 tum långt; swansen är 1 fot och 1 tum. Hufvudet, ryggen och en del af swansen äro försedda med bakåt vända taggar, som sitta tämligen lösa i huden. Dessa af hvilka vi afstefnat en i $\frac{1}{2}$ af den naturliga storleken, äro tjockast på midten och aftaga i spetsighet mera åt udden, än åt roten. På nosen och öfverläppen öfvergå de i borstaktade hår. Långt och starkast äro de på ryggens midtlinje, der de äro hela tre tum, men förkortas åt sidorna och bakdelen af hufvudet, öfvergå i en smal strimma på swansens öfra sida och förlora sig helt och hållet på den sista tredjedelen af deusamma.

Hals, bröst, buk och inre sidan af extremiteterna äro tämligen sparsamt försedda med hår och tunna, hvita taggar; swansens undra sida är försedd med borst, som dock betydligt afnötas med gråhandet i trädstammarne.

Taggarne äro mörka på spetsen, ljusa wid basen, ljusbruna på midten. Kroppens färg synes glänsande svartbrun genom det att på främre delen af kroppen taggarne ligga öfver hvarandra. Af samma orsak är bakdelen af kroppen swafvelgul, buk och bröst hvitbruna, swanspetsen rödaktigt svart. Spetsen af klorna är gulaktig. Yttre sidan af framtänderna är ljus orangegul. Då det bestrifna exemplaret är det enda, som kommit till Europa, ja kanske det enda som blifvit observeradt, så kan man ingenting närmare bestämma om dess lefnadsätt. Nagens innehåll lät fluta till underhåll genom gnagning af rötter.

Göteborg C. Petersens officin, 1849.